

GENERALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

Piotr Otawski

Warszawa, 10 czerwca 2025 r.

BP-L.070.14.2025.PP

Pani Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Szanowna Pani Minister,

w odpowiedzi na pismo z dnia 23 kwietnia 2025 r., znak: DGO-WO.450.22.2025.UG, przekazujące postulaty Hutniczej Izby Przemysłowo-Handlowej m.in. w zakresie wydania interpretacji wybranych przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm.), dalej: „u.o.o.ś.”, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przedstawia następujące stanowisko w sprawie.

Poruszonym w przedmiotowych postulatach problemem jest wymaganie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przez urzędy zmieniające decyzje na zbieranie i przetwarzanie odpadów wydawane na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, z późn. zm.), dalej: „ustawa o odpadach”, w zakresie:

- „1) dodania kodu odpadu z tej samej grupy materiałowej, bez zmiany ilości zbieranych i przetwarzanych odpadów, lub*
- 2) zamianie surowca na odpad o tych samych właściwościach chemicznych i fizycznych, lub*
- 3) przesunięcia urządzenia w obrębie tej samej lokalizacji lub przeinstalowanie / przestawienie / reorganizacja / zmiana położenia urządzeń w obrębie tej samej instalacji (nie powinno to być traktowane jako przebudowana / modernizacja instalacji),*
- 4) wymiana urządzenia na urządzenie o parametrach nie gorszych niż parametry urządzenia wymienianego (co prowadzi do mniejszego oddziaływania)”.*

Proponowanym przez przedmiotową organizację rozwiązaniem problemu jest „wydanie interpretacji o braku konieczności uzyskania nowej lub zmiany DUŚ przed zmianą zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów wydawanych na podstawie ustawy o odpadach w ww. przypadkach”.

Poniżej przedstawiono wyjaśnienia dotyczące poszczególnych rodzajów ingerencji w instalacje, o których mowa w postulatach.

Ad 1)

Na potrzeby opisywanych w piśmie Hutniczej Izby Przemysłowo-Handlowej zagadnień konieczne jest przedstawienie szerszego kontekstu dotyczącego uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przed wystąpieniem z wnioskiem o pozwolenie na przetwarzanie odpadów. Zgodnie z art. 72 ust. 1 pkt 21 u.o.o.ś., wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje przed uzyskaniem zezwolenia na zbieranie odpadów, zezwolenia na przetwarzanie odpadów i zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów wydawanych na podstawie ustawy o odpadach. W art. 72 ust. 2a pkt 2 u.o.o.ś. ustawodawca wskazuje, że wymogu uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przed uzyskaniem zezwoleń, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 21 u.o.o.ś., nie stosuje się, w przypadku, gdy jest to drugie lub kolejne zezwolenie dla zrealizowanego przedsięwzięcia nieulegającego zmianie.

Możliwość zastosowania odstępstwa od konieczności uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o którym mowa w art. 72 ust. 2a pkt 2 u.o.o.ś. będzie zależała od kilku uwarunkowań. W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, że regulacja ta ma zastosowanie tylko w sytuacji, gdy przedsięwzięcie będzie funkcjonowało w niezmienionej formule, w stosunku do stanu sprzed wydania nowego zezwolenia na zbieranie odpadów, zezwolenia na przetwarzanie odpadów i zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów. W omawianym przepisie sformułowanie „zrealizowanego przedsięwzięcia nieulegającego zmianie” nie zostało zdefiniowane, choć można zakładać, że zwrot ten dotyczy warunków wskazanych w uzyskanej przed realizacją przedsięwzięcia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub w przypadku braku takiej decyzji, we wcześniejszym zezwoleniu sektorowym. Należy przyjąć, że każda zmiana (budowlana czy też niezwiązana z pracami budowlanymi) zrealizowanego przedsięwzięcia, która wykracza poza ramy określone w dotychczasowych zezwoleniach sektorowych i/lub decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, będzie uniemożliwiała zastosowanie wyłączenia określonego w art. 72 ust. 2a pkt 2 u.o.o.ś. I rzeczywiście takie podejście należałoby zastosować do tych zrealizowanych przedsięwzięć, które przed realizacją uzyskały decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach.

Oczywistym jest, że obowiązek uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie dotyczył takich zmian w istniejącym przedsięwzięciu, które kwalifikują się do przypadków zmian, które w ślad za art. 60 pkt 3 u.o.o.ś. będą wypełniały kryteria określone w § 3 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839, z późn. zm.), dalej: „r.o.o.ś.”, (w odniesieniu do zmian budowlanych), bądź § 3 ust. 3 r.o.o.ś. (w przypadku zmian niebudowlanych) – co jest warunkiem *ex ante* przy analizie 72 ust. 2a pkt 2 u.o.o.ś.

Odnosząc powyższe do instalacji do przetwarzania odpadów, o którym mowa w przywołanym na wstępie piśmie, należy stwierdzić, że każda ingerencja budowlana wypełniająca definicję przebudowy lub rozbudowy w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 r. poz. 418) oraz zmiany niebudowlane, t.j. zmiana ilości przyjmowanych odpadów, dodanie do katalogu przyjmowanych odpadów nowych grup odpadów, zmiana sposobu lub miejsca magazynowania odpadów (o ile w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach takowe zostały określone), powinna zostać poprzedzona uzyskaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Wprost odnosząc się do przedstawionego problemu należy wskazać, że dodanie nowego kodu odpadu z tej samej grupy materiałowej, bez zmiany ilości zbieranych i przetwarzanych odpadów nie jest przedsięwzięciem wymagającym decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i taka ingerencja nie przekreśla zastosowania odstępstwa, o którym mowa w art. 72 ust. 2a pkt 2 u.o.o.ś. Podobnie, gdy dodanie nowego kodu odpadu czy inna zmiana niebudowlana będzie, jak wskazano w § 3 ust. 3 r.o.o.ś., „*skutkiem następstw wynikających z konieczności dostosowania się do wymagań stawianych przepisami prawa*”, decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie będzie wymagana.

Ad 2)

W opisaney w pkt 2 sytuacji kluczowe pozostaje rozstrzygnięcie czy zastąpienie surowca na odpad o tych samych właściwościach chemicznych i fizycznych, czyli wprowadzenie dodatkowego kodu odpadów przy jednoczesnym braku zmian w zakresie parametrów instalacji, w tym mocy przerobowych instalacji, stanowi modyfikację istniejącego przedsięwzięcia, czy też nie. Odpowiedź w tym zakresie uzależniona jest m.in. od tego czy podmiot uzyskał w toku procesu inwestycyjnego decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach (odpowiedź twierdząca warunkuje analizę w zakresie spełnienia kryteriów określonych w § 3 ust. 3 r.o.o.ś.) oraz czy w związku z wprowadzeniem dodatkowego odpadu nie nastąpi zmiana kategorii przedsięwzięcia (np. z instalacji do przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne na instalację do przetwarzania odpadów niebezpiecznych). Jeżeli taka zmiana nie spowoduje spełnienia przesłanek z § 3 ust. 3 r.o.o.ś. oraz nie nastąpi ww. zmiana kategorii

przedsięwzięcia, to taka ingerencja w działanie instalacji nie spowoduje konieczności uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Ad 3)

W pierwszej kolejności wskazać należy, że instalacje, obiekty, procesy i działania spełniające progi i kryteria wskazane w r.o.o.ś. wymagają uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach niezależnie od interpretacji definicji przedsięwzięcia, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 13 u.o.o.ś. Przy czym dokonując wykładni tego terminu należy posłużyć się pojęciem określonym w art. 1 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz. Urz. UE L 26 z 28.01.2012, str. 1, z późn. zm.). W przepisie tym wskazano, że przedsięwzięciem będzie wykonanie prac budowlanych lub innych instalacji lub systemów oraz inne interwencje w otoczeniu naturalnym i krajobrazie, włącznie z wydobywaniem zasobów mineralnych. Zatem ww. dyrektywa za przedsięwzięcie uznaje wszystkie „*interwencje*” w środowisko. Tym samym wskazując na bardzo szeroki zakres działań objęty tym pojęciem należy uznać, że definicja przedsięwzięcia funkcjonująca w prawie krajowym również powinna być interpretowana w podobny sposób.

Istotne jest również, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie jest wydawana dla zakładu przemysłowego tylko na instalacje, obiekty i procesy stanowiące przedsięwzięcie w rozumieniu r.o.o.ś. Jest to kluczowy aspekt w rozpatrywanym przypadku, bowiem zasadnicze pytanie dotyczy zmiany lokalizacji instalacji w obrębie istniejącego zakładu. Z uwagi na możliwość zmiany generowanych oddziaływań, zmiana lokalizacji instalacji spełniającej kryteria przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko objęta jest obowiązkiem uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Przy tego rodzaju reorganizacjach w działaniu instalacji zawsze należy brać pod uwagę zapisy wydanej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Warunki środowiskowe wyartykułowane w takiej decyzji i charakterystyka przedsięwzięcia odnoszą się do konkretnego stanu faktycznego – przede wszystkim parametrów instalacji, emisji, lokalizacji itd., które mają znaczenie dla analizowanego oddziaływania na środowisko. Dlatego też, jeżeli planowane działania wskazane w pytaniu trzecim dotyczą parametru, który został precyzyjnie określony w decyzji, należy domniemywać, że jego wskazanie nie było przypadkowe i prowadzący zakład nie ma dowolności we wprowadzaniu zmian w tym zakresie. Nie podlegają uznaniu prowadzącego zakład.

Ad 4)

Zastąpienie wyeksploatowanej instalacji nową nie wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o ile instalacja ta będzie posiadała parametry nie gorsze

(w zakresie oddziaływania na środowisko – emisji, zużycia energii itp.) od zastępowanej instalacji i zlokalizowana zostanie w tym samym miejscu. Inwestycja tego rodzaju nie wpłynie bowiem ani na zmianę funkcjonowania istniejącego przedsięwzięcia ani nie spowoduje zmian w zakresie oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska. Charakter i zakres takiej ingerencji przesądza o tym, że tego typu działania prowadzone w obrębie istniejącego przedsięwzięcia nie powinny być rozpatrywane ani w kontekście realizacji nowego przedsięwzięcia, ani jego rozbudowy czy przebudowy. W takim przypadku wymiana instalacji zapewni możliwość kontynuacji obecnie prowadzonej działalności i nie spowoduje zmian w zakresie jej funkcjonowania, w tym wydajności instalacji czy ilości i rodzaju przetwarzanych odpadów.

Mając na uwadze powyższe, spełnienie wskazanych kryteriów decyduje o braku podstaw do zakwalifikowania tego typu działania na gruncie przepisów r.o.o.ś., a tym samym nie ma podstaw do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Jednocześnie, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska uprzejmie informuje, że niniejsze pismo nie stanowi oficjalnej wykładni prawa i nie jest wiążące dla organów administracyjnych orzekających w sprawach indywidualnych.

Z wyrazami szacunku

Piotr Otawski
Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska
/ – dokument podpisany elektronicznie – /